

Yumuşak Güç Aracı Olarak Moda Diplomasisi: Ankara Olgunlaşma Enstitüsü Örneği

Şuay Nilhan AÇIKALIN
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
suaynilhan@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-5361-7667

Pınar MARDİN YILMAZ
T.C. Milli Eğitim Bakanlığı
pinarmardin89@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-8867-3717

Araştırma Makalesi	DOI: 10.31592/aeusbed.1452775
Geliş Tarihi: 14.03.2024	Revize Tarihi: 13.05.2024
	Kabul Tarihi: 14.06.2024

Atıf Bilgisi

Açıklan, Ş.N. & Mardin Yılmaz, P. (2024). Yumuşak güç aracı olarak moda diplomasisi: Ankara Olgunlaşma Enstitüsü örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(2), 422-433.

ÖZ

Bu çalışmada günümüzde diplomasi kavramının yeniden şekillendirilmesiyle oluşan kavramlardan birisi olan moda diplomasisi kavramı genel hatlarıyla ele alınarak bu yaklaşımın Türkiye'deki en temel ve köklü örneklerinden birisi olan Ankara Olgunlaşma Enstitüsü incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmış ve Ankara Olgunlaşma Enstitüsü ile ilgili akademik yayınlar ve temel dokümanlar incelenmiştir. Diplomasi ve moda diplomasisi kavramları incelenmiş ve bu hususların Ankara Olgunlaşma Enstitüsü ile ilişkine değinilmiştir. Enstitüsü'nün tarihçesi, kuruluşu, yönetim ve işleyiş yapısı, defileler, sergiler ve koleksiyonlar bu amaç doğrultusunda analiz edilmiştir. Sonuç itibarıyla Enstitünün Başkentte yer alması ve dolayısıyla protokole yakınlığı sebebiyle Devlet Erkanını her daim misafir eden ve diplomasi süreçlerinde önemli rolü olan bir yapıda bulunduğu anlaşılmıştır. Türkiye'ye diplomatik ziyaretlerde bulunan konukların Ankara Olgunlaşma Enstitüsü'nce misafir edilmesi, kurum tarafından gerçekleştirilen sergi ve defile gibi çeşitli etkinliklerle Türk el sanatları, işlemleri, motifleri, desenleri, giysilerinin sunulması; Türk Kültürünü, Türk Kadınının beceri ve zarafetini tanıtmaya misyonunu üstlenerek, uzun zamandır Türkiye'nin Kültür Elçiliği görevini de bir anlamda gerçekleştirdiği ifade edilebilir. Türkiye'nin yumuşak bir güç unsuru olarak modayı diplomatik ilişkilerde kullanılması ve etkin bir moda diplomasisi yürütmesi önemli görülmektedir. Moda diplomasisi yalnızca uluslararası platformlarda şık ve kaliteli giyinmek anlamına gelmemektedir. Ülkelerini temsil eden kişi ve liderlerin kıyafetinin arkasında millî, diplomatik ve evrensel mesajlarla hazırlanmış ilgi çekici bir hikâye olması önem taşımaktadır. Dolayısıyla tarihi ve birikimleri ile önem taşıyan Ankara Olgunlaşma Enstitüsünün bu vizyon doğrultusunda çalışmalar gerçekleştirmesi moda diplomasisi yaklaşımına da hizmet etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ankara Olgunlaşma Enstitüsü, diplomasi, moda diplomasisi, yumuşak güç.

Fashion Diplomacy as a Soft Power Tool: The Example of Ankara Maturation Institute

ABSTRACT

In this study, the concept of fashion diplomacy, which is one of the concepts formed by the reshaping of the concept of diplomacy today, was discussed in general terms and Ankara Maturation Institute, one of the most basic and deep-rooted examples of this approach in Türkiye, was examined. In the study, a case study, one of the qualitative research designs, was used and academic publications and basic documents related to Institute were examined. The concepts of diplomacy and fashion diplomacy were examined and the relationship of these issues with Ankara Maturation Institute was mentioned. The Institute's history, establishment, management and operating structure, fashion shows, exhibitions and collections were analyzed for this purpose. As a result, it has been understood that the Institute is in a structure that always hosts the State Officials and has an important role in diplomacy processes, due to its location in the Capital and therefore its proximity to the protocol. Guests who make diplomatic visits to Türkiye are hosted by the Ankara Maturation Institute, and Turkish handicrafts, embroideries, motifs, patterns and clothes are presented through various events such as exhibitions and fashion shows organized by the institution; It can be stated that by undertaking the mission of promoting Turkish Culture and the skills and elegance of Turkish Women, she has, in a sense, fulfilled her duty as the Cultural Ambassador of Türkiye for a long time. It is considered important for Turkey to use fashion as a soft power element in diplomatic relations and to conduct an effective fashion diplomacy. Fashion diplomacy does not only mean dressing stylishly and with quality on international platforms. It is important that the people and leaders representing their country have an interesting story behind their clothes, prepared with national, diplomatic and universal messages. Therefore, the fact that Institute, which is important with its history and knowledge, carries out studies in line with this vision also serves the fashion diplomacy approach.

Keywords: Ankara Maturation Institute, diplomacy, fashion diplomacy, soft power.

Giriş

Uluslararası ilişkileri yönetme sanatı olarak adlandırılan diplomasi yıllar içerisinde farklı kavram ve olaylarla ilişkilendirilmiştir. Uluslararası ilişkilere yön veren antlaşmalar çerçevesi, yabancı bir ülkedeki ve uluslararası toplantılardaki temsiliyet gibi tanımlamalarla sıklıkla ifade edilen diplomasi genel itibarıyla uluslararası ilişkilerle ilişkilendirilmeye devam etsede, aktörleri yöntemleri boyutunda değişim geçirerek disiplinlerarası etkileşim sağlamaya devam etmektedir.

Diplomasisinin bir alt alanı olarak ifade edilen kamu diplomasisi devletlerin dış politikadaki amaç ve öncelikleri sebebiyle diğer devletlerin kamuoylarını etkileme ve kazanmaya yönelik politikalar olarak ifade edilebilir. Geleneksel anlamda diplomasi, hükümetlerden hükümete doğru gerçekleşen ilişkiler sonucu ortaya çıkmaktadır (Black, 2010; Davenport, 2002). Kamu diplomasisi ise, devletlerin ya da hükümetlerin küresel kamuoyları ile iletişime geçmesini ve onların bu halkları bilgilendirme, etkileme ve ilgi çekmeye yönelik faaliyetlerini kapsamaktadır (Cull, 2009; Melissen, 2005). Kamu diplomasisi, günümüzde bir ülkenin, diğer toplumları etki kapasitesi, yönlendirebilmesi, çıkarlarını savunabilmesi, meşruluk sağlaması ve dış kamuoyu oluşturması yönleriyle en geçerli argümanlardan birisi olarak kabul görmektedir (Snow, 2020).

Kültürel diplomasi kamu diplomasisinin bir alt alanı ve uygulama alanı olarak kabul edilmektedir. Dünyanın önde gelen ülkeleri, kültürel diplomasiyi sadece devlete ait etkinlikler olarak değil bunun yanı sıra bir yumuşak güç unsuru olarak da nitelendirebilmektedirler (Gienow-Hect ve Donfried, 2010). Bu ülkeler kültür vasıtasıyla ülkelerine özgü ilgi çeken bir imaj, bir hikâye inşa ederek diğer milletlerin onlar hakkında olumlu imajlara sahip olmalarını sağlamaktadırlar. Oluşturulan bu imaj, uluslararası alanda o ülkenin markalaşmasına da imkân sağlamaktadır (Popovic, 2017; Açıkakın, 2021). Değişimin ve önceliklerin hızla değiştiği, rekabet ortamının arttığı küreselleşen uluslararası sistemde yumuşak ve sert güç unsurları çeşitlenmeye devam etmiştir.

Moda; sosyoloji, psikoloji, politika, ekonomi, sanat, kültür ve iletişim gibi birçok farklı disiplin yönünden düşünülebilecek bir olgudur (Odabaşı, 2022). Moda, millî kimlik yaratmanın yanı sıra ve ülkelerin birbirleriyle etkileşim sağlayabildikleri bir zeminin oluşmasını sağlar. Dolayısıyla moda yerel ve küresel ölçekte sosyo-politik değişimleri bir arada yansıttığı için doğası gereği politik bir olgudur (Clark, & Rottman, 2014).

Moda diplomasisinin kavram çerçevesi net olarak tanımlanmamış olsada, genel itibarıyla bir ülkeyi temsil eden lider ya da eşlerinin (Kraliçe, Prenses, First Lady, Dışişleri Bakanı vb. üst düzey olarak tanımlanabilecek kadın aktörlerin) kullandığı bir diplomasi şekli olarak tarife dileyebilmektedir (Behnke, 2016). Bunlardan başında saygı göstermek ve iki ülke arasındaki ilişkilerin bir simgesi olarak kullanılması yer alır. Ayrıca temsilde yer alan kişilerin diğer ülke ve toplumları hakkında politik ve sosyal düşüncelerini yansıtan giysileriyle mesaj verip, yabancı ülkenin halkıyla farklı şekillerde iletişim sağlayabilmesi yer almaktadır. Dolayısıyla moda diplomasisi, birden fazla yöntemle aktör ve etkinlikler içerisinde kullanılarak yapılabilir (Açıkakın, 2023). Moda diplomasisi aktörleri ve etkinlikleri açısından farklılık arz etse de ülkelerin cazibesini, çekiciliği arttırmak ve ülkenin yumuşak gücüne katkı sağlamaktır. Dış işleri etkinlikleri, müzeler, sergiler, moda haftaları vb. 21. Yüzyılın en kullanılan moda diplomasisi yöntemleri olarak ifade edilebilir.

Moda diplomasisi özellikle kurum ve kuruluşlar bağlamında da önemli bir rol oynamaktadır. Diğer bir deyişle moda diplomasisinde kıyafetleri üstünde taşıyanlar kadar dizayndan üretime kadar birçok paydaş önemli bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda, Türkiye’de moda alanının en köklü kurumlarından birisi olan Ankara Olgunlaşma Enstitüsüdür. Enstitü eğitim-öğretim faaliyetlerinin yanında; kültürel değerleri, kaybolmaya yüz tutmuş el sanatlarımızı koruyan ve gelecek nesillere aktarılmasına önayak olan, seçkin örneklerini gerek yurt içinde gerekse yurt dışında tanıtan, bu alanda sanatsal ağırlıklı eğitim ve üretim çalışmalarını birlikte gerçekleştirebilen eğitim kurumları misyonunu üstlenmiştir (Akın, 2011). Bunun yanında modern Cumhuriyet’in giyim modasına yön veren, devlet büyüklerinin ve eşlerinin giyim kuşamında büyük etken olan Ankara Olgunlaşma Enstitüsü’nün önemi diğerlerinden farklı olmaktadır.

Bu bağlamda, bu çalışmada Ankara Olgunlaşma Enstitüsünün amaç ve faaliyetleri moda diplomasisi kavramı içerisinde ele alınarak Türkiye'nin ilk moda diplomasisi kurumsallaşması incelenmiştir. İlk olarak diplomasi kavramının değişiminden bahsedilmiş, moda diplomasisi kavramının ortaya çıkışı ele alınmıştır. Bu teorik çerçevenin arkasından Ankara Olgunlaşma Enstitüsü'nün tarih içerisindeki serüveniyle beraber son kısımda faaliyetleri moda diplomasisi kavramıyla ele alınarak analiz edilmiştir.

Diplomasi ve Güç Kavramının Değişim ve Dönüşümü

Diplomasi kavramsal açıdan incelendiğinde; kelime epistemolojik geçmişinin Antik Yunan'a kadar gittiği düşünülmektedir. Bu çağlarda "İkiye katlanmış yaprak, belge" anlamına gelen "diploma" sözcüğünden geldiği ve 18. Yüzyıla kadar "belge inceleme bilimi" olarak kullanıldığı görülür (Leria, 2016). İlk kez 1796 yılında, Edmund Burke Diplomasi kavramını "uluslararası ilişkileri yürütme sanatı" olarak ifade etmektedir (Barston, 2019).

Yakın bir tarihe kadar diplomasi kavramı uluslararası ilişkiler nezdinde kalmaya devam etse de, aktörleri ve yöntemleri açısından değişim ve dönüşüm yaşayarak çeşitli disiplinlerle de etkileşim içine girmiştir. Özellikle Soğuk Savaştan sonra uluslararası kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin uluslararası ilişkilerin yeni aktörleri olarak görülmesi ve iletişim teknolojilerinin büyük oranda gelişmesi, geleneksel diplomasi anlayışının da değişimine de neden olmuştur. Bilgi ve iletişim teknolojisinde yaşanan imkân ve fırsatlar diplomasi alanında da kullanılmaya başlanmıştır (Kıran ve Açıkalin, 2021). Bahse konu teknolojilerdeki bu yenileşme hareketleri, artık sadece devletlerin değil, toplumlarında diplomatik faaliyetlere konu olmasını da beraberinde getirmiştir. Bu değişimler ülkelerin güç kavramını yeniden sorgulamasının ve dönüştürmesine yol açmıştır. Bu vesileyle 'Sert Güç', 'Yumuşak Güç' ve 'Akıllı Güç' kavramlarını da ortaya çıkarmıştır (Nye,1990). Yumuşak güç temel olarak, askeri güç ötesindeki güç unsurları olarak kabul edilmektedir. Geçtiğimiz yirmi yıl içerisinde hedefleri doğrultusunda beş farklı yumuşak güç türünü kategorize edilmektedir. Bunlar (1) bir ülkenin barışçıl ve çekici imajını yansıtarak dış güvenlik ortamını iyileştirmek için yumuşak güç; (2) dış ve güvenlik politikaları için diğer ülkelerin desteğini harekete geçirmek için yumuşak güç; (3) diğer ülkelerin düşünce tarzlarını ve tercihlerini manipüle etmek için yumuşak güç; (4) bir topluluk veya ülkeler topluluğu içinde birliği sağlamak için yumuşak güç; ve (5) bir liderin onay oranlarını veya bir hükümete yönelik iç desteği artırmak için yumuşak güç (Lee, 2009). Yumuşak güç çeşitliliğine dayalı olarak kullanımında da birçok farklı enstrüman karşımıza çıkmaktadır. Bunlar sadece ekonomik güçte değil; bir ülkenin kültürü, sanatı, sineması, mimarisi, müziği, tarihi birikimi, kültürü, bilimsel ve teknolojik altyapısı, inovasyon kapasitesi gibi çok farklı alanlardan oluşabilmektedir (Nye, 2004; Vuving, 2009).

Konusu geçen bu alanlar uzun yıllar kamu diplomasisi içerisinde tanımlanmış ve uygulanmıştır. Kamu diplomasisi geniş bir alt alan olmak yerine başlı başına bir uygulama alanı haline gelmiştir. Bu açıdan bakıldığında, kamu diplomasisi de kendi içerisinde yeni uygulama alanlarının doğmasını sağlamıştır. Kültür öğelerinin ağırlıklı olduğu bir ülkenin kimlik ve marka faaliyetleriyle de yakından ilgili olan kültürel diplomasi alanı da bunlardan birisi olarak karşımıza çıkmıştır (Mark, 2009). Kültürel diplomasinin çok geniş kapsamda ele alındığını göz önüne alırsak, moda kültürel araştırmalarda disiplinler arası bir role de sahiptir. Dolayısıyla ülkelerin moda süreçlerinde yer alan hususlar ekonomik, kültürel, politik, siyasi farklı anlamlar kazanmıştır (Dube-Senecal ve Goubau, 2023). Moda diplomasisini bu yönüyle düşünmek ve bu alanda faaliyet gösteren yapılara odaklanmak önemli görülmektedir.

Moda Diplomasisi

Diplomasinin değişim ve dönüşümünde bahsedildiği üzere, moda diplomasisi stil, kültür ve diplomasinin kesişiminde ortaya çıkan çok yönlü bir olgudur. Moda diplomasisi bir çok diplomasi ilintili kavram olarak tanım ve kesinlik kazanmak konusunda uzun süre belirsizlik yaşamıştır. Modanın diplomasiyle olan ilişkisi uygulama olarak çok eski yıllara dayansa da uluslararası ilişkiler

literatüründe kavramsallaştırma konusunda ancak yerini almıştır (Dubé-Senéal ve Goubau, 2023, Rana, 2024).

Moda diplomasisine ilişkin tanımlara baktığımızda (Carrijo, 2016; Liberatore, 2013; Stanfill, 2021); ortak noktalar şu şekilde özetlenebilir:1. Uluslararası politika ve moda iç içe geçmiştir.2. Bir ülkenin kültürel geçmişini sözsüz bir şekilde temsil etmektedir.3. First lady'ler kilit bir rol oynamaktadır. Bu tanımlar ışığında moda diplomasisinin kesin bir anlamı olduğu sonucuna varmak zordur. Bazı akademisyenler moda diplomasisine katılan unsurların çeşitliliğini görmezden gelirken, diğerleri moda unsurlarının sınırlı bir rolüne odaklanmaktadır (Açıkalin, 2023). Literatürde moda diplomasisinin yeniden tanımlanması gereken bariz bir boşluk bulunmaktadır. Moda ve diplomasi ilişkisi yakın bir geçmişten daha fazlasına sahiptir. Moda haftaları ve etkinlikler; ulusların yaratıcılıklarını sergileyecekleri platformlar haline gelerek, ulusal gurur duygusunu güçlendiriyor ve küresel sahnedeki algıları etkilemektedir. Bu çalışmanın içerisinde, Açıkalin'ın (2023) moda diplomasisini, kimlik ve algının bir tezahürü olarak özel tasarım ve kumaş seçimi yoluyla bir ülkenin küresel ölçekte gücünü artırmayı amaçlayan güçlü bir moda/tekstil endüstrisine dayanan dinamik bir alandır. Moda diplomasisi, liderler, first ladyler, diplomatlar, işadamları, ünlüler ve hatta sıradan vatandaşlar da dahil olmak üzere paydaşların çeşitli rollerine göre yorumlanabilir tanımı esas olarak alınmaktadır.

Bu tanım bağlamında, moda diplomasisi, kültür ve değerler aracılığıyla etkileme ve etkileme yolu olan yumuşak gücün somut örneğidir. Moda kampanyaları ve defileler sadece estetikle ilgili değil; küresel ölçekte kamuoyunu ve kültürel algıları şekillendiren platformlar olarak yorumlanabilir. İyi yürütülen bir kampanya, dünyanın bir ulusa veya kültüre bakışını yeniden şekillendirme ve modayı diplomasi için güçlü bir araç haline getirme potansiyeline sahiptir. Bu, özellikle geleneksel diplomasiye şüphecilikle karşılaşabileceği bir çağda geçerlidir. Moda diplomasisi, modanın kültürel ve sanatsal etkisinden yararlanarak karşılıklı anlayışı ve işbirliğini teşvik eden alternatif bir yol sunarak diplomasiye, kumaş ve tasarımın zarafetiyle sarılmış, coğrafyayı ve zamanı aşan bir köprü olan incelikli bir sanat olabileceğini düşünülmektedir.

Moda diplomasisinin uygulama yöntemleri arasında; lider ve lider eşlerinin özel tasarım kıyafet seçimlerini resmi ziyaretlerdeki kullanımları, dışişleri bakanlığının etkinlikleri, büyükelçilik etkinlikleri, müze ve sergiler, panel ve resepsiyon düzenlenmeleri, moda haftaları, moda tasarımcıları ve markalar, moda eğitimi atölyeleri, öğrenci değişim programları, güzellik yarışmaları, ordu kıyafetleri, hava yolu uniformaları ve olimpiik spor kıyafetleri gibi hususlar sayılabilir (Shin ve Kim, 2017; Emmet, 2016).

Özellikle moda diplomasisinin daha etkin sürdürülebilmesi için güçlü bir moda ile ilgili eğitimin ve sektörü varlığının önemi de aşıkardır (Dube-Senecal, 2023). Dolayısıyla, moda sektörünün paydaşlarının gelişkin ve tarihi bağları güçlü olan ülkelerin moda diplomasisi konusunda güçlü olduğunu söylemek mümkündür. Modaevleri, modaya hitap eden çeşitli araç gereçlerin yer aldığı çarşı- pazar, modaya ilişkin hukuksal düzenlemeler (tasarımve uygulamaya dönük hukuki düzenlemeler) moda haftaları, moda fuarları, modaya ilişkin zirveler gibi kurumsal organizasyonlar ile bir kente moda kültürünün etki etmesinde önemli gelişmelerdir (Ertürk ve Varol, 2017).

Olgunlaşma Enstitülerinin Tarihçesi

Türkiye özellikle modanın eğitimi ve tekstil sektörünün gelişimi konusunda önemli bir ülke olarak karşımıza çıkmaktadır. Cumhuriyetin kurulması. Tarihsel süreç içerisinde kadınların eğitimine Osmanlı döneminden itibaren bakıldığında bu yapılanmanın genel olarak Tanzimat Dönemiyle birlikte sağlık ve eğitim gibi başlıca sektörlerde geliştiği ifade edilebilir.

Tanzimat Dönemi'nde, özellikle ortaöğretim ve meslek okullarının modernleşmesi yönünde adımlar gerçekleştirilmiştir (Somel, 2019). Sıbyan ve rüştiye mekteplerinin sayılarının artışına paralel olarak, Batı'da etkisi devam eden Sanayi Devrimi ve gerektirdiği üretken eğitim anlayışı, beraberinde Tanzimat'la gündeme gelen yeni arayışlar, özellikle mesleki becerilerin kazandırılacağı okulların

açılmasını önemli ve gerekli kılmıştır. Bu dönemde, kızlar için açılan rüştiyelerin yanında, meslek eğitimi veren okullar da açılmıştır. İlk kız rüştiyesinin de sanayi dersleri içermesi, kızların mesleki eğitimi üzerinde durulduğunu ortaya koymaktadır.

II. Abdülhamit Döneminde de sanayi ve üretim gibi alanlarında da eğitim fırsatı sağlanmıştır. II. Meşrutiyet döneminde, kadınların üretkenliğinin artırılması hedeflendiği için çeşitli meslek dallarında eğitim imkânı sunulmuştur (Akın, 2011). Cumhuriyet öncesi ve sonrasında çeşitli kurumlar açılmakla birlikte Cumhuriyet sonrasında başlıcaları kız enstitüleri, akşam sanat okulları ve olgunlaşma enstitüleri olmuştur.

Mesleki ve teknik eğitim (MTE), en alt aşağıdaki kademedен en yukarıdaki kademeye kadar kadar örgün ve yaygın eğitim boyutlarıyla bir sistem olarak tasarlanmıştır (Alkan, Doğan ve Sezgin, 2001). 1927-28 eğitim-öğretim yılında ilkökula dayalı beş yıl olarak açılan kız enstitüleri sonraki süreçte kız sanat okulları olarak ve 1967- 1968 eğitim-öğretim yılından itibaren geçerli olmak üzere akşam kız sanat okullarının adı pratik kız sanat okulu şeklinde yeniden belirlenmiştir (Akın, 2011).

Cumhuriyet döneminde 1960 yıllarla başlayan planlı kalkınma döneminin başlaması ile beraber gereksinim duyulan nitelikli iş gücünün yetiştirilmesinde MTE'nin önemi ön plana çıkmıştır. Bu yıllardan itibaren, MTE'ye milli, bilimsel, teknolojik ve kültürel nitelik kazandırma hedeflerinin olduğu süreçte gelişmiştir. 1973 yılında yayımlanan 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile kurgulanmış olan Türk Millî Eğitim Sistemi'nde özellikle kadın eğitiminde olgunlaşma enstitüleri ön plana çıkmaktadır.

Kız teknik öğretim olgunlaşma enstitütüleri; kız enstitülerini veya akşam kız sanat okullarını bitiren bireylerin mesleki bilgi, beceri, görgü ve kabiliyetlerini, artıran; onlarda meslekî yeterlilik geliştirerek hayatlarını kazanabilecek şekilde olgunlaşmalarını sağlayan eğitim kurumları olarak faaliyet yürütülmüştür. Bu sayede Olgunlaşma Enstitüleri, Türkiye'de kadınların MTE alanında önemli kurumlarından biri olarak yerini almıştır.

Olgunlaşma enstitülerinin açılışı 1945 yılına denk gelmektedir. Başkangıçta iki yıl süreli olarak tasarlanan bu kurumların tarihsel arka planı; kadınların hayata ve iş dünyasına daha etkin katılımını artırmak için eğitiminin de artması gerektiği anlayışına ve 1863'te kurulan kız sanayi mekteplerinden, kız enstitüleri, akşam sanat okulları, gezici/geçici kurslara kadar uzanmaktadır (Akın, 2011; Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2019). Dolayısıyla kadın eğitimine odaklanan bu süreç 1945'te Beyoğlu'nda Refia Övüç'ün öncülüğünde "Olgunlaşma Enstitüsü" adıyla ilk enstitü kurulmuştur.

Olgunlaşma Enstitülerinde "gelenek aktarımı" misyonu yer almaktadır. Bu kurumları benzer misyona sahip diğer okul türlerinden ayıran temel fark üretilen ürünlere dayanmaktadır. Bahse konu bu farklılık unsurunda temel belirleyici olan faktör "gelenek" olmaktadır. (Gürçayır-Teke, 2017). Okullara verilen "Olgunlaşma" ismi ise *meslekte geçirilen olgunlaşmayı* belirtmek amacıyla kullanılmıştır (Sezer-Arıç, 2011).

Olgunlaşma enstitüleri temelinde hayat boyu öğrenmeyi esas alan kurumlar olmakla birlikte Türk kültürünü araştıran ve geliştiren bir yapılanmaya da sahiptir. Geneleneksel sanatların yanı sıra yenilikleri de bünyesinde barındıran faaliyetler çeşitliliği bulunmaktadır. Ayrıca ulusal ve uluslararası camiada tanıtım ve pazarlama gibi amaçlara da hizmet etmektedir (Resmî Gazete, 2018).

Olgunlaşma enstitüleri kurumsal açıdan farklı birimleri içerisinde barındıran, sanat temelli eğitim, tasarım ve üretim çalışmalarını birlikte yürüten, kısa veya uzun süreli kurslar ile her türlü yatay ve dikey geçişlere elverişli denklik programları uygulayan eğitim kurumlarını olarak ifade edilebilir (Resmî Gazete, 2018). MEB 2022-2023 Resmî istatistiklerine göre Türkiye'de toplam 29 ilde toplam 31 kız teknik olgunlaşma enstitüsü bulunmaktadır.

Ankara Olgunlaşma Enstitüsünün Kuruluş ve İşleyiş Yapısı

Ankara Olgunlaşma Enstitüsü, yıllarca Türkiye’de giyim kuşam modasına öncülük eden Türk kültüründe kıymetli bir yeri olan Türk el sanatları örneklerini özüne has bir şekilde tanıtmak, yaşatmak, geliştirmek ve günümüz yaklaşımlarıyla yorumlayarak gelecek nesillere aktarmayı amaçlayan bir yapılanmaya sahip olduğu ifade edilebilir (Akın, 2011).

1945 yılında açılan ilk Olgunlaşma Enstitüsü olan İstanbul Beyoğlu’nda sonra, ikincisi sıradaki Ankara Olgunlaşma Enstitüsü 1958 yılında Maltepe’de eski polis evi olan ve Erkek Sanat Enstitüsünün kullandığı bir apartman katında eğitim ve öğretime başlamıştır (Kır-Şimşek, 2019). İki yıl sonra, okul olmaya müsait olmayan bu apartman katından, Kızılay Sakarya Caddesi’nde Ersen Apartmanı’nda faaliyetlerine devam etmiştir. Okul bünyesinin genişlemesi nedeniyle, Radyo Evi yanındaki şimdiki binanın bir bölümüne yerleşmiş ihtiyaçların artışı, yeni atölyelerin açılması zorunluluğu ve her geçen gün faaliyetleri arttığından binanın tümünü kullanır hale gelmiştir. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü’nün kurucusu, 1938 yılından 1952 yılına kadar İsmet Paşa ve Kız Teknik Öğretmen Okulu müdür yardımcılığı görevinde bulunmuş olan ve Ankara Olgunlaşma Enstitüsü’nde 1975 yılına kadar müdürlük yapan Şerife ULUDAĞLI’dır.

Ankara Olgunlaşma Enstitüsünün vizyonu geleneksel Türk kültür yapılanmasını, yeni sanat dalları ile sentezleyip geliştirerek uluslararası arenada tanıtmak olarak belirlenirken misyonu ise Türk giyim ve el sanatlarını araştırarak asıllarına bağlı olarak evrensel süreçlerde güncelleştirip tanıtımını yapmak ve gelecek kuşaklara aktarabilecek nitelikli, girişimci, yenilikçi yapılanmada bireyler yetiştirmek olarak belirtilmiştir. Bahse konu kurumun amaç ve özellikleri diğer olgunlaşma enstitüleriyle benzer nitelikler taşımakla birlikte, modern cumhuriyetin simgesi olan başkentte bulunması sebebiyle bu kurumu özgün kılan değişime, amaçlara ve unsurlara sahiptir (Akın, 2011). Ankara olgunlaşma enstitüsünde giyim üretim teknolojisi, sanat tasarım, seramik ve cam teknolojisi, kuyumculuk teknolojisi, el sanatları teknolojisi ve yiyecek içecek hizmetleri alanları bulunmaktadır. Enstitüsünün ana hedefleri içerisinde kadınlara meslek edindirmek, kadınları nitelikli birer işgücü haline getirmek, kadının toplumsal statüsünü yükseltmek ve kadınların ekonomik yaşantılarında fark yaratmak bulunmaktadır.

Olgunlaşma enstitülerine mecburi eğitim-öğrenim çağı dışına çıkmış kişilerden ilkökul, ilköğretim okulu, ortaokul veya imam hatip ortaokulunu gibi kurumları bitirenler ile 13 yaşını dolduran bireylerden açık öğretim liselerine devam edenler kayıt yaptırabilmektedir. Mesleki ortaöğretim programlarını bitiremeyenler ile Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenecek alan/dallarda ortaöğretim programı mezunları tamamlama eğitimine alınmaktadır. Enstitüde araştırma, tanıtım ve pazarlama ile tasarım bölümü yer almaktadır.

Olgunlaşma Enstitülerindeki yönetim yapılanması; enstitü müdürü, müdür yardımcıları, atölye şefleri, öğretmenler, usta öğreticiler, öğrenciler ve kursiyerlerden oluşmaktadır. Enstitüler, öğretmen-öğrenci ilişkisinin gözlemlenebileceği kurumlar olmalarının yanında atölye şefi, usta öğretici ilişkilerinin de yakından izlenebileceği bir atölyeyi anımsatmaktadır.

Ankara Olgunlaşma Enstitüsü Moda Çalışmaları

Olgunlaşma enstitülerinde genel itibarıyla eğitim-öğretim, tasarım ve üretim, araştırma, tanıtım ve pazarlama bölümleri yer almaktadır (Resmî Gazete, 2018). Olgunlaşma atölyelerinde uygulamalı eğitim modeline ağırlık verilmektedir. Ayrıca nakış konusunda da çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Kaba nakış; keten, yün, tela gibi kumaşlar üzerine koton, ipek ya da yün ipliklerle yapılan beyaz iş, Çin iğnesi, aplike, Antep işi, susma, hesap gibi nakışlardan oluşmaktadır (Kır-Şimşek, 2019). Enstitülerde Türk işi, müstakil bir atölyede gerçekleştirilmektedir. Keten ve Rize Bezi üzerine eski Türk desen ve işleme tekniklerine sadık kalınarak çalışılmaktadır.

Olgunlaşma enstitüleri Türk giyim kültürünü ve geleneksel el sanatlarını icra etmektedir. 20. yy başında gelişen tekstil endüstrisinin önemli bir kolu olan konfeksiyon 1960’lara gelindiğinde

Olgunlaşma enstitülerinde yerini almıştır. Konfeksiyon atölyesi ilk olarak 1959-1960 eğitim-öğretim yılında Ankara olgunlaşma enstitüsünde uzman gözetiminde başlamıştır. Enstitünün Konfeksiyon bölümünde okuyan öğrenciler iki yıl boyunca Türkçe, muhasebe, resim, patron ve pratik derslerde eğitim görmüşlerdir mezun olan öğrencilerin bir konfeksiyon atölyesine profesyonelce yönetme becerisine sahip olmaları öngörülmüştür.

Enstitülerin sayısının artması ile farklı bölge ve yörelerdeki el sanatları için o bölgeye has özellikte atölyeler de kurulmuştur. Geleneksel el sanatlarının araştırılması ve aslına uygun şekilde yaşatılması adına yerel el sanatları ustaları Enstitülerde usta adaylarının eğitimine katkı sağlamıştır. Lületaşı filmi, bakır işçiliği tahta baskı, sedef kakma ve dokuma gibi farklı alanlarda çeşitli atölyelerde usta çırak ilişkisi ile geleneksel sanatların yaşatılmasına katkı sunulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti'nin bilhassa giyimdeki modernleşme çabalarının kurumsallaştırılması Olgunlaşma Enstitüleri bir anlamda devlet modasının da tohumlarının atıldığı yer olmuştur. İyi bir akademik eğitim veren ve kızları iş yaşamına hazırlayan enstitüler bürokrasideki hanımefendileri özel tasarıma ilgi duyanları giydiren kurumlar olarak hafızalarda yer etmiştir.

1950'lerde Türkiye'de yaşanan ekonomik sıkıntılar kadınların çoğunu elbiselerini kendilerini dikme zorunluluğu getirince enstitülere rağbet artmıştır (Kır-Şimşek,2019). Söz konusu dönemde olgunlaşma enstitüsünün katkısı ile teşekkür eden Türk modasından bahsetmek mümkündür. Bu modanın en önemli özelliği beslediği millî kaynakları giyim ürünlerinde vurgulanmasıdır. Türk modası oluşturulurken yerli kumaşların kullanılması yerli motiflerin işlenmesi müze ya da sandıklardaki giyim zevkinin sokağa çıkarılarak tüm dünyayı etkilemesi gerçekleştirilmiştir.

Enstitüler ile yapılan Uluslararası definelere Türk modası Türk zeki ve nakışları dünyaya tanıtılmıştır. Türk enstitülerin bilhassa giyim bölümlerinin tarihsel zenginlikler den istifade etmesi onları sıradan bir moda atölyesi olmaktan çok daha üstün bir seviyeye çıkarmıştır. Geleneksel motiflerle bezeli ve kültürel anlam katılan kıyafetler her zaman sanat eseri olarak görülmüştür ve enstitülerin millî modanın oluşmasındaki etkisi tasarımın yanında dikiş kalitesine gösterilen hassasiyet olarak belirtilmektedir.

Türkiye'de modayı etkileyen ve ona yön veren, düzenlediği defileler ve sergilerle gündem oluşturan, yurt içi ve yurt dışı defilelerle ve protokoldeki önemli kişilerin eşlerini giydirmesiyle adını duyuran Ankara Olgunlaşma Enstitüsü çeşitli ve önemli çalışmalar neticesinde bir araya getirilmiş farklı koleksiyonları ile de yurt dışında Türk Kültürünü, Türk Kadınının beceri ve zarafetini tanıtmaya misyonunu üstlenerek, bir çeşit kültür elçiliği misyonunu yürütmektedir. Bu kapsamda yurt içi ve yurt dışı çok sayıda ziyarete ev sahipliği yaptığı söylenilebilir. Özellikle Türkiye'yi ziyarete gelen yabancı devlet başkanlarının eşlerini, Türkiye Büyük Millet Meclisi protokolü, askeri protokollerdeki kişileri ve konuklarını ağırlamaktadır. Ayrıca Enstitünün; faaliyet alanları ile ilgili olarak tanıtıma yönelik yazılı ve görsel basın araçları ve materyalleri hazırlamak gibi görevleri de bulunmaktadır (Gürçayır, 2013).

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

İnsanlık tarihine eşdeğer dönemlerden beri diplomasi, toplumlar ve devletler arasındaki ilişkilerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesini sağlayan anahtar bir kavram olmuştur. Bununla birlikte diplomasi kavramı zaman içerisinde bir değişim ve dönüşüm yaşamıştır. Farklı güç unsurlarının ortaya çıkması ile birlikte bu yaklaşımlarda çeşitlenmiştir. Dolayısıyla kamu diplomasisi de farklı kaynaklardan beslenmiş ve yumuşak güç unsurları diplomasi uygulama alanlarında daha fazla yer almaya başlamıştır. Bunlar içerisinde dikkat çeken hususlardan birisi de kültürün önemli bir ögesi olarak moda ve moda diplomasisi olmuştur.

Modanın uluslararası ilişkiler iletişim stratejileri kapsamında ele alınması ve kültürel diplomasi bir parçası olması sebebiyle moda diplomasisi ayrı bir öneme sahiptir. Tarihin farklı dönemlerine bakıldığında moda diplomasisi kavramsal olarak literatürde bulunması da farklı şekillerde uygulama alanı bulmuştur. 21.yy in değişen güç anlayışı ve kültürel tartışmalarıyla beraber; yumuşak

gücün bir biçimi olarak moda diplomasisi, gelenek ve modernitenin kavşağında sınırları aşan ve ayrılıklar arasında köprü kuran işleve sahip olduğunu söylemek mümkündür. Temsil boşluğunu dolduran görsel bir iletişim dili olarak modanın diplomatik bir iletişim aracı potansiyeli taşıdığı ve moda diplomasisinde giyim ve aksesuarların birer iletişim ögesi olarak yer alabileceği sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda beklendiği üzere moda unsurlarını üstünde taşıyanlar, tasarımcılar, üreticiler ve ilgili paydaşlarıyla moda diplomasisi görünenden çok daha geniş bir kitleyi arkasında barındırmaktadır.

Moda ile ilgili eğitim kurumlarının bu anlamda hem tasarımcılarının hem de eğitim kurumlarının defile kapsamlı etkinlikleri birçok farklı ülkede henüz moda diplomasi kavramsallaştırılmadan önemli bir rol oynamıştır. Türkiye tarihinde kadın eğitiminde örgün eğitim kurumlarının yanı sıra güçlü geçmişi ve bilgi birikimi ile önemli bir misyona sahip olan Ankara Olgunlaşma Enstitüsü bu çerçeve kapsamında değerlendirmek mümkündür. Ankara Olgunlaşma Enstitüsü kurulduğu günden bu yana eğitim-öğretim faaliyetinin yanı sıra hem devlet yöneticilerinin eşlerinin hem de yabancı misafirleri ziyaret ettikleri protokol kurumları olarak modern ve geleneksel kültürün izlerini taşıyan koleksiyonları görme fırsatı bulan misafirler için her dönemde bir vitrin vazifesi görmüştür. Enstitünün başkentte yer alması ve protokole yakınlığı sebebiyle yurt içi ve yurt dışı resmi konukların ve eşlerinin Ankara Olgunlaşma Enstitüsü'nde ağırlanması, konuklarına sergi ve defilelerle Türk el sanatları, işlemleri, motifleri, desenleri, giysileri sunulması modanın kültürün ve diplomasiinin bir parçası olarak yansıtmayı başarmıştır. Kültür elçiliği göreviyle beraber Enstitü aynı zamanda moda diplomasisinin AR-GE boyutunu da güçlendirmek konusunda da faaliyetler gerçekleştirmiştir. Enstitü kapsamında öğrencilerin model, renk ve desen çalışmaları ile ortaya koydukları koleksiyonlar hem özel sektör ve diğer paydaşlar için hem belirleyici hem de ilham verici olmuştur. Bir başka ifadeyle, Ankara Olgunlaşma Enstitüsü hem moda yön vermiş hem de Anadolu kültürü ve Anadolu değerleri hakkındaki bilinenlerin henüz deryada bir damla olduğu inancı ile araştırma, üretme ve tanıtma görevini üstlenmiştir. Tüm bu boyutlardaki çalışmaları ve eğitim faaliyetleriyle, Ankara Olgunlaşma Enstitüsü moda diplomasisi bağlamında Türkiye'nin önemli ve örnek kurumlarından birisidir.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Yazarların makaleye katkı oranı birinci yazar için %50 ve ikinci yazar için %50'dir.

Çıkar Çatışması

Çalışmada çıkar çatışması oluşturabilecek herhangi bir durum bulunmamaktadır.

Kaynaklar

Açıkalin, Ş. N. (2021). Türk tv dizileri: Yumuşak güç, ulus markalaşma ve pazarlama. O. Bilgin (Ed.), *Türk dizileri: Türkiye'nin yumuşak gücü*. İstanbul: Diplomasi Vakfı Yayınları.

Açıkalin, Ş.N (2023). Fashion diplomacy in Türkiye-Malaysia relations: Modest fashion and beyond. A.I.Jamil ve Ö.Altun (Ed.), *Deepen the ties: A multi-dimensional perspective of Malaysia-Türkiye relations*. Penerbit Universiti Malaya.

Akın, M. (2011). *Kız teknik eğitim-öğretiminde bir örnek: Ankara Olgunlaşma Enstitüsü (1958-2002)*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

Alkan, C., Doğan, H. ve Sezgin, İ. (2001). *Mesleki ve teknik eğitimin esasları*. Ankara: Nobel.

Barston, R. P. (2019). *Modern diplomacy*. New York: Routledge.

- Black, J. (2010). *A history of diplomacy*. Reaktion Books.
- Behnke, A. (Ed.). (2016). *The international politics of fashion: Being fab in a dangerous world*. Routledge.
- Carrijo, B. F. (2016). *A theoretical and methodological proposal in cultural diplomacy analysis: The case of the Brazilian cultural centre in Barcelona (2003-2013)*, Doctoral Dissertation, Universitat Autònoma de Barcelona. Barcelona.
- Creswell, J. W. (2014). *Araştırma deseni-nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları* (S. B. Demir, Çev. Edt.). Ankara: Eğiten Kitap Yayınları.
- Cull, N. J. (2009). *Public diplomacy: Lessons from the past* (Vol. 22). Los Angeles, CA: Figueroa Press.
- Davenport, D. (2002). The new diplomacy. *Policy Review*, (116), 17-30.
- Dubé-Senécal, V. (2023). Fashion, industry and diplomacy: reframing couture–textile relations in France, 1950s–1960s. *Enterprise & Society*, 24(2), 455-479.
- Dubé-Senécal, V. and Goubau, M. (2023). Fashion and diplomacy. *The Routledge History of Fashion and Dress, 1800 to the Present in*, (pp. 227-243). Routledge.
- Emmet, D. (2016, October 19-23). *The fashion diplomacy and trade of Kashmir shawls: Conversations with shawl artisans, designers and collectors*. Crosscurrents: Land, Labor, and the Port. Textile Society of America's 15th Biennial Symposium. Savannah. GA.
- Ertürk, N. ve Varol, E. (2017). *Moda tasarımı*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Gienow-Hecht, J. C. and Donfried, M. C. (Eds.). (2010). *Searching for a cultural diplomacy* (Vol. 6). Berghahn Books.
- Gürçayır –Teke, S. (2017). Seçkinleştirilen el sanatları ve geleneğin sınırları: olgunlaşma enstitüleri örneği. *Milli Folklor*, 29(116), 58-72.
- Gürçayır, S. (2013). *Resmî eğitim kurumlarında gelenek aktarımı ve kadın: Ankara ve Trabzon Olgunlaşma Enstitüsü*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Kıran, Y. and Açıkalın, Ş.N. (2021). New tools of soft power: Turkey's education and science diplomacy. *Hacettepe Eğitim Dergisi*, 36(4). 977-985. doi: 10.16986/HUJE.2021072717
- Kır-Şimşek, S. (2019). *"Türk iğnesinin mucizesi" olgunlaşma enstitüsü*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı.
- Leira, H. (2016). A conceptual history of diplomacy. C. M. Constantinou, P. Kerr and P. Sharp (Eds.). *The SAGE handbook of diplomacy* in (pp.28-38). London: SAGE.
- Lee, G. (2009). A theory of soft power and Korea's soft power strategy. *The Korean Journal of Defense Analysis*, 21(2), 205-218.
- Liberatore, A. (2013). Climate change, security and peace: the role of the European Union. *Review of European Studies*, 5(83), 83-94. doi:10.5539/res.v5n3p83
- Mark, S. (2009). *A greater role for cultural diplomacy* (Vol. 1). Clingendael: Netherlands Institute of International Relations.

- MEB. (2019). *Geçmişten günümüze fotoğraflarla meslek ve teknik eğitim*. https://mtegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_05/30125511_30093130_mesleki_teknik_egitim_kitap.pdf adresinden 01.04.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Melissen, J. (2005). The new public diplomacy: Between theory and practice. M. Jelissen (Ed.) *The new public diplomacy soft power in international relations* in (pp. 3-27). New York: Palgrave.
- Nye, J. S. (1990). Soft power. *Foreign Policy*, (80), 153-171.
- Nye Jr, J. S. (2004). Soft power and American foreign policy. *Political Science Quarterly*, 119(2), 255-270. <https://doi.org/10.2307/20202345>.
- Odabaşı, S. (2022). Moda çalışmaları ve nitel araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 51(1), 193-199.
- Popovic, M. (2017). The roles and practices of fashion in cultural diplomacy. Milena Dragičević Šešić, with Ljiljana Rogač Mijatović and Nina Mihaljinac (Eds.) *Cultural diplomacy: Arts, festivals and geopolitics* in (pp. 251-262). Belgrade: Creative Europe Desk Serbia.
- Rana, N. (2024). Fashion diplomacy: The role of fashion in cultural exchange. *International Journal For Innovative Research in Multidisciplinary Field*. 1-5. DOIs:10.2015/IJIRMF/202401001
- Resmî Gazete. (2018). *Millî Eğitim Bakanlığı hayat boyu öğrenme kurumları yönetmeliği*, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/04/20180411-13.htm>
- Sezer-Arıç, A. (2011). Ankara'da modanın öncüsü bir okul: İsmet Pasa Kız Enstitüsü. *CTAD*, 14, 3-15.
- Shin, J. and Kim, S. (2018). A study on fashion design for female political leaders during foreign diplomatic tours, based on the liao-ho river civilization of the neolithic era. *Archives of Design Research*, 31(1), 189-209.
- Stanfill, S. (2021). GB Giorgini: Fashion, Florence and diplomacy, 1950-55. *ZoneModa Journal*, 11(1), 29-40. <https://doi.org/10.6092/issn.2611-0563/13580>.
- Snow, N. (2020). *Rethinking public diplomacy in the 2020s*. In Routledge handbook of public diplomacy.
- Somel, S. A. (2000). Osmanlı modernleşme döneminde kız eğitimi. *Kebikeç İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, 5(10), 223-238.
- Vuving, A. (2009). *How soft power works*. Available at SSRN 1466220. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1466220>.

Extended Abstract

Introduction

Diplomacy, which is called the art of managing international relations, has been associated with different concepts and events over the years. Even though diplomacy, which is frequently expressed with definitions such as the body of agreements regulating international relations, the work and art of representing one's country in a foreign country and at international meetings, continues to be generally associated with international relations, it continues to interact with different disciplines by changing in terms of its methods and actors.

Public diplomacy, which is expressed as a subfield of diplomacy, is defined as policies aimed at influencing and winning the public opinion of other states for the foreign policy goals and interests of states. While traditional diplomacy occurs as a result of relations from government to government, public diplomacy can include governments communicating with global publics and their activities to inform, influence and attract attention to these publics.

Cultural diplomacy is accepted as a subheading and method of public diplomacy. The world's leading countries define cultural diplomacy not only as state activities but also as an element of soft power and revise their country's activities accordingly. One of the issues that stands out at this point is the concept of fashion and fashion diplomacy.

Fashion can be described as a phenomenon that has relations with many disciplines. Therefore, fashion diplomacy can be done using more than one method, actors and events. There may be some institutions and organizations that stand out in this concept in every country.

Ankara Maturation Institute is one of the first names that come to mind in this field in Türkiye. In addition to educational activities, it has undertaken the mission of educational institutions that preserve cultural values and Turkish handicrafts that are about to disappear and lead their transfer to future generations, introduce distinguished examples at home and abroad, and continue artistically focused education and production activities in this field together. In addition, the importance of the Ankara Maturation Institute, which determines the clothing fashion of the modern Republic and plays a role in the clothing of statesmen and their spouses, is different from others. According to the state protocol, it is still one of the institutions most visited by foreign guests. In this context, it is considered important to examine the aims and activities of Ankara Maturation Institute within the concept of fashion diplomacy.

Method

In this study, a case study, one of the qualitative research methods, was used since Turkey's first fashion diplomacy institutionalization was examined by examining the aims and activities of the Ankara Maturation Institute within the concept of fashion diplomacy. Case study; It is a research design used in many fields, especially evaluation processes, in which the researcher analyzes a situation, event, action, process or one or more individuals in depth. Situations are limited in time and action, and researchers collect detailed information using various data collection methods over a long period of time (Creswell, 2014). In research, case studies are used to describe the details that make up an event, to develop possible details about an event, and to evaluate an event. Primary and secondary data sources such as articles, research, book chapters and theses were used for this study.

Conclusion, Discussion and Recommendations

Almost since the early periods of human history, diplomacy has been a key concept that ensures the healthy conduct of relations between societies and states. However, the concept of diplomacy has experienced a change and transformation over time. With the emergence of different

power elements, these approaches have diversified. Therefore, public diplomacy has been fed from different sources and soft power elements have started to take more part in the scene. One of the notable issues among these was fashion diplomacy.

Fashion diplomacy has a special importance because fashion is included in the communication strategies of international relations and is a part of cultural diplomacy. As a form of cultural exchange and soft power, fashion diplomacy has the function of transcending borders and bridging divides at the crossroads of tradition and modernity. It has been concluded that fashion, as a visual language that fills the gap of representation, can be used as a diplomatic communication tool and that clothing and accessories can be used as communication ammunition in fashion diplomacy carried out through female leaders.

The importance of vocational and technical education has come to the fore in the training of a qualified workforce, which started with the planned development period in Türkiye. Particularly focused on the education of girls and women, and schools specific to these areas were opened. To increase the professional skills, knowledge, manners and tastes of individuals who have graduated from girls' technical education maturation institute, girls' institutes or evening girls' art schools; They were established as non-formal education institutions that were opened to develop professional skills and to enable them to earn a living through their profession. Maturation Institutes have taken their place as one of the important institutions of women's VET in Turkey. Maturation institutes have come to the fore in protecting and sustaining our cultural values and traditional arts and have also achieved recognition in the national and international arena.

In addition to formal educational institutions in women's education, Ankara Maturation Institute, which has an important mission with its strong history and knowledge, serves as protocol institutions where both spouses of state administrators and foreign guests visit, as well as guests who have the opportunity to see collections bearing the traces of modern and traditional culture. It serves as a showcase in every period.

Due to its location in the capital and its proximity to the protocol, Ankara Maturation Institute hosted the spouses of domestic and international official guests and presented Turkish handicrafts, embroideries, motifs, patterns and clothes to its guests through exhibitions and fashion shows; Undertaking the mission of promoting Turkish Culture and the skills and elegance of Turkish women, she has, in a sense, assumed the role of Turkey's Cultural Ambassador for a long time. Therefore, it can be stated that it carries both a political and cultural mission. In addition, it undertakes the task of researching, producing and promoting fashion, with the belief that what is known about Anatolian culture and Anatolian values is still a drop in the ocean.